

Riktlinje

Specialkost för

grundskolan, anpassad

grundskola, gymnasiet och

anpassad gymnasieskola i

Karlskoga och Degerfors

Innehåll

Omfattning	3
Angränsade styrdokument	3
Syfte	3
Ansvar för efterlevnad	3
Anmälan om specialkost	3
Anpassad måltid	4
Övrig information	5

Vision. Övergripande beskrivning av ett önskvärt framtida tillstånd. Ska ange i vilken riktning kommunen är på väg. För Karlskoga kommun finns en vision – Vision 2020.

Mål och budget. Dokumentet Mål och budget sammanfattar vad kommunens verksamheter ska uppnå (mål och resultat) inom den närmaste treårsperioden i syfte att nå Vision 2020 samt vilka ekonomiska resurser som finns till verksamheternas förfogande.

Program. En översiktlig politisk viljeriktning inom ett sakområde. Särskild definition i plan- och byggsammanhang eller annat.

Policy. Kommunens grundläggande förhållningssätt/värderingar och vägledande principer.

Strategi. En strategi kan användas för att konkretisera ett program eller en policy.

Riktlinje. Beskriver tillvägagångssätt i olika sakfrågor och är ett stöd för hur frågor bör hanteras och genomföras.

Riktlinje - Styrdokument: Riktlinje Karlskoga och Degerfors

Omfattning

Riktlinjen omfattar elever och personal som äter pedagogisk måltid i grundskolan, anpassad grundskola, gymnasiet och anpassad gymnasieskola i Karlskoga och Degerfors kommuner.

Angränsade styrdokument

Skollagen (2010:800) föreskriver att alla elever ska erbjudas näringsriktiga måltider i skolan. Karlskoga och Degerfors kommuners fullmäktige har tagit kompletterande beslut om program för kvalitets- och servicenivå för kommunernas måltider.

Riktlinjen är i enlighet med kommunens styrmodell.

Elever med allergi, celiaki eller annan födoämnesöverkänslighet har rätt till mat som säkert kan ätas utan att riskera att bli sjuk.

Livsmedelsverkets skrift "Nationella riktlinjer för måltider i skolan" beskriver allergier och annan överkänslighet när det gäller måltiden.

Syfte

Syftet med riktlinjen är att beskriva tillvägagångssättet i sakfrågor och vara ett stöd för hur frågor skall hanteras och genomföras. Riktlinjen ska skapa likvärdighet i processen gällande specialkost.

Alla elever som är i behov av specialkost utifrån kommunernas rutiner ska få rätt kost. God dokumentation och förtydligande kring ansvarsfördelningen ger ett säkert hanterande kring varje enskilt ärende som rör specialkost.

Ansvar för efterlevnad

Verksamhetschef kost är sammankallande för uppföljning och utvärdering av riktlinjen för specialkost. Professioner från EMI, elevhälsans medicinska insats, rektor eller annan utsedd person samt enhetschef kost träffas i syfte att se att rutiner för specialkost uppfyller det som önskas och efterlevs. Träffar sker årligen.

Anmälan om specialkost

Specialkost inom grundskola, anpassad grundskola, gymnasiet och anpassad gymnasieskola anmäls digitalt via e-tjänst. Om vårdnadshavare av någon anledning inte har möjlighet att ansöka digitalt, finns även en pdf att skriva ut och fylla i på hemsidan.

Vårdnadshavare ska alltid informera aktuell mentor om elevens specialkost för att säkerställa att eleven tillgodoses rätt kost.

För att kostverksamhet och skola ska veta att rätt elev får rätt mat, utan att utesluta livsmedel i onödan ska anmälan alltid intygas med ett läkarintyg/journalanteckning (1177.se). Skolsköterskan beviljar specialkost av medicinska skäl, utifrån läkarintyget eller journalanteckning (1177.se). Vid intyg som ska följas upp, exempelvis efter en prøvotid ordinerad av hälso- och sjukvården, ska det alltid följas upp av respektive skolsköterska enligt journalanteckning och kommuniceras med vårdnadshavare för utvärdering.

Intyg som är utifrån beständiga sjukdomstillstånd exempelvis celiaki behöver inte intyg kompletteras. Intyg som anger att det ska följas upp efter en längre tid utifrån elevens födoämnesöverkänslighet följs enligt vad som beskrivs i intyget för tex allergier.

Anmälan av specialkost sker i god tid innan skolstart. Särskilt viktigt inför skolstarten på höstterminen. Anmälan ska ske i samband med skolbyte, mellan förskolan och skolan, samt övergång till annat stadie utifrån att annat produktionskök tillagar måltiden. Intygen lämnas inte vidare mellan skolformerna och köken.

Anpassad måltid

Med anpassad måltid avses anpassningar som bedöms vara nödvändiga för att individen ska klara sin skolgång eller vistelse på skolan. Utöver själva maten kan sådana anpassningar även innefatta måltidsmiljön. Vid behov av anpassad måltid tas kontakt med mentor som tar det med elevhälsan. Beslut tas av rektor eller av rektor utsedd person.

Vad räknas som en anpassad måltid?

Till kategorin anpassade måltider hör behov av mat- och måltidsanpassningar för barn/elever som på grund av fysiska, sensoriska, kognitiva eller utvecklingsbetingade funktionsnedsättningar har svårigheter att äta och/eller delta i den ordinarie måltiden. Detta inkluderar neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) så som adhd och autismspektrumtillstånd.

Kategorin omfattar även andra kostavvikelser, grundade i exempelvis etiska ställningstaganden och religion.

Exempel på anpassade måltider:

- Anpassning av religiösa skäl
- Anpassning av etiska skäl
- Konsistensanpassning
- Separering
- Energiberikning
- Kost vid selektivt ätande
- Anpassning i måltidsmiljön

Övrig information

Låglaktos kost

Forskningen ger stöd för att fullständigt uteslutande av konventionella mejeriprodukter inte är nödvändigt. Laktosintoleranta tål i de flesta fall ett dagligt intag av cirka 1 dl mjölk. Elev med låglaktoskost hänvisas till ordinarie kost, förutom vid luncher där mer laktos ingår.

Exempelvis pannkaka, lasagne, stuvade makaroner och risgrynsgröt. Vid dessa rätter kommer låglaktosalternativ erbjudas och skyltas i serveringen.

För elever i grundskolan, anpassad grundskola, gymnasiet och anpassad gymnasieskola erbjuds vatten som måltidsdryck vid lunchen.

Elever på fritidshem erbjuds låglaktosalternativ till frukost och mellanmål.

Vegetarisk kost serveras alltid inom skolan som ett av lunchalternativen. Vegetariska måltiden ses också som en fullgod måltid och hänvisas som alternativ om fläsk ingår i någon måltid.

Vid förändringar av specialkosten ska en ny anmälan skickas in via e-tjänsten av vårdnadshavare eller myndig elev. Ange anledning och den förändring som skett, bifoga också aktuellt intyg eller journalutskrift, så förändringen tydligt framgår.

Vid oanmäld frånvaro av specialkost längre än 14 dagar kommer specialkosten att avslutas.

Vid fortsatt behov behöver en ny anmälan göras.

Vårdnadshavare eller myndig elev ansvarar för anmälan av sjukfrånvaro och att anmälan uppdateras enligt riktlinjen.

Vid sjukdom ska kosten avanmälas av vårdnadshavare direkt till produktionsköken.

Telefonnummer återfinns på kommunernas hemsida eller via servicecenter.

Vid avslut eller ej uthämtad specialkost eller anpassad måltid
I klass där elev med pedagog äter, uppmärksammar måltidspersonalen ätande pedagog, samt meddelar rektor att anpassad måltid inte är uthämtad. Äldre elev utan ätande pedagog som inte hämtar ut anpassad måltid, kontaktar måltidspersonalen rektor.

Specialkost som är beviljad utifrån medicinska skäl, måltidspersonal kontaktar skolsköterskan på skolan, som följer upp med vårdnadshavare.

